

تورک و یوزدی

تورک اومباقلرینک ناسر افطاری آیلور مجموعہ در

صافی : ۱ — ۱۹۵

کانون ثانی ۱۹۲۸
اون یدنجی سنه

جلد : ۷ — ۲۱

اسكى تورك معماري سنده ايشچىلىك

محررى:
معمار حكمت

هانكى هندسه رسميه قوتيله كسمش و اوقايلىرى ده
طاشچى اوسته لرى نصل بر ذكايله طاشه تطبيق
ايدوب ايشلا مش حقيقه شايان حيرتدر .

مناره شرفه لرنيك آلتندن صارقان استيلاقيتلره
باقاركن آكلابورزكه صنعتك قدرتي و صنعتكارك
مهارتي قارشيسنده مرم طاشلر يوموشامش در .
طبيعتك اك كوزل چيچكلريني تزيينات حالته انقلاب
ايتدير درك طاشلر اوزرند جانلاندير مق نه قادر
مشكلدر .

توركك روح بديعي اوقشايان لاله لر ، سنبللر
مرمر طاشلر اوزرينه نه قدر مهم برموقيتله ايشله .
عشدر . اسكى يونان معماري سنده قوره نئين شاپيتوو
طرزينك ابداع و ايجادى حقنده برحكايه واردر :
قوره نت شهرنده بريسي بر مزار اوزرينه نذر
اوله رق برسيت مينوه براقش . مروز زمانله اوسپتك
آلتندن بر آقانت چاليسى چيقمش . آقانتك ياپراقلى
يوكسله يكي زمان سپته تصادف ايدهر ك اوچلرى
آشايى دوغرى صارقش و بر ديرك باشلى شكلى
آلمش . بوندن الهام آلان يونان صنعتكارى قوره نئين
ناميله بر ديرك باشلى و بر طرز معمارى وجوده
كتيرمش ! ايشته تورك صنعتكارلى ، طبيعتدن ،
چيچكلردن آلدقلى الهام ايله ايلك بهار قدر لطيف
بر معمارى و بر سطح تزييناتى وجوده كتيرمشلدر .
معمارى عرك و تورك صناعت تزيينه سنك تقدير .
كارى اولان اجنبى صنعتكارلر پك چوقدر . آوروپا
مودهرن معماري سنده بيلاه اسكى صنعتلر عرك مهم
تأثيرلى واردر .

اون درت سنه اول قره جه احمد مزارلغنده
لاله دورينه عائد مزار طاشلرينك رسملرني ياپاركن
مهم بر صنعتكار و عالم اولان پروفور « اونكر »
تصادف ايتشدم . مزاراقلرده چاليشيركن هر كسك
استيزالى نظرلرندن و سؤاللرندن قورتولمق و قاچق
ايستردم . بوذات بني تشجيع ايتش و ديمشدى كه :

« صناعت نقطه نظرندن نه قدر موفق اولمش بر
ملتسكن ! امين اولكزكه ، بر مزار طاشكز صنعتكاره
اك مهم بر آبدى يايقى ايچون لازم كن قدرت والهاي

تورك معماري سنده نظردقتى جلب ايدن مهم بر
مثله آقسام انشائه نك ايشچىلىكى و بوايشچىلىكده كى
موفقيتدر . معمارى ده موقتيتك باشليجه عاملى
معمارك ابداع ايتديكى اثرى عيني روحله انشا
ايدهر بيلمكدر . بوده ايشچىلك حقيله يتيشمش
اولمليه قابلد .

بربنانك مختلف آقسام انشائه سنده چاليشان
ايشچىلر آراسنده صنعت نقطه نظرندن اساسلى فرقلىر
اولورسه ، او اترده موقتيت تأمين ايديله مرم . معمار
دامى اولسه ده ، اثر دهاسنى وجوده كتيره بيلمك
ايچون چاليشدير ديني صنعتكارلر ك حقيله يتيشمى
وروخنده كى بديي هيجانلرى حس ايدهر بيله جك بر
قابليتده اولمى ايجاب ايدر . عيني زمانده مختلف
ايشلك ايشچىلرى آره سنده روحى و بديي بر
آكلاشمه نك موجوديتى الزمدر . طبيعى دركه بر بنانك
يوزلرجه ستون و باشلىنى ، بيكلرجه متره مزين
قورنيشلىرى ، چيني و مرم تزييناتى بر آلدن چيقاماز .
يوزلرجه صنعتكارك محصله صنعتى اولان بر بناده بديي
برك آنچق صنعتكارلر ك عيني درجه كماله بولملىريله
قابل اوله بيلير . ايشته اسكى تورك معماري سنده بو
بديي برلك قيمتدار بر برلانطه كى نظردقت و تقديرى
جلب ايدر : اثرلرني تقدير ايتديكمز اسكى تورك
معمارلرينك اسباب موقتيلرندن باشليجه سى اطرافلرند
مختلف مسالك صناعيه ده صاحب اختصاص مهم بر
صنعتكار كتله سنك موجوديتى در .

مثال اوله رق يالكرن طاش ايشچىلىكنى آلسق ،
كوروروزكه معمار ايشته ديكى قدر طاشچى اوسطه سى
بولايلىمشدر . ادرنه ده كى سليميه جامى ۹۷۶ سنه
عمره سنده باشلامش و ۹۸۲ ده ختام بولمشدر .
آلتى سنه ظرفنده بيكلرجه متره مكعبى مرم
و كوفه كى طاشك مزين بر حاله ايشلنوب انشا ايدلمى
اوزمانكى طاشچىلك درجه قدرت و ترقيسى كوستره ن
برئولودر .

تورك ايشچىلرى صنعتك همان هر شعبه سنده موفق
اولمشلدر . اسكى بر تورك معمارى بوكونكى قطع
اجار فتنك اك يوكسك تطبيقى اولان طاش قاليلرينى

ویره بیلیر . و سز کنج صنعتکارلر بوسرویلرک قویو کولکهلرلنده مزار طاشی و تزیینات دکلی ، بلکه استقبال صنعتکدرک آنا خطلری آراورسکزن .

تورک انشاآتمیلمده پک مهمدر . چنتوودمیرک مالزما انشائییه اولهرق قوللانلمغه باشلانمادیقی اسکی دورلرده یاییلان انشاآتمدهکی دقت وموقفیت شایان تقدیردر . مگر طاشلریلک ، پیغمه ستونلرک یاتاق سطعلری آراسنده بر میلیمتره بیله فصل مشترک یوقدر . طاشلرک آرالرلندهکی درز مللری اوزاقدن تفریق ایتمک ممکن دکلدر . اک یوکسک طاش جبههلرده ذریجه شاقول خطاسی یوقدر . چوروک ودولما طوپراقلی مللرده واستانبول ساحلک قایچی دکن کنارلرلنده یاییلان بنا تللرلنده عصرلر بکدیکی حالده اوافق برعارضه بیله چیمامشدر . حاصلی تورک انشاآتمیلمده دهه رین بروقوق و ملسکهک قوتلی بر اثری در . شایان تقدیر بر شعبه صنعتده تحته و صدف

ایشجیلکی در . دنیانک بوتون موزه لرلنده بره وقع مهم طوتان تحته و اویعه ایشجیلکی سلجوق تورکاری زماننده آبانوز ، مهشه و بوکا مائل سرت آغاچلر اوزرینه یاییلمش و صدف قونامشدر . عثمانلی تورک دورلنده ایسه ، صدف ، اخشاب تزیینات آراسنه قاریشهرق تحته ایشلرینه مهم بر آهنک ویرمشر . اویعه جیلقی تورک معماری دینی وبلدیسنده بللی باشلی بر استیل حالی آلمشدر . معماری دینی ده قرآن چکمهچلری ، رحلهلر ، اخشاب لحدلر ، منبرلر ، وعظ کرسیلری ، کشکوللر ، ومعماری بلدیده ایسه پنجره و طولاب قبولری ، بارمقلقلر ، چچوق و چچوق طولابلری ، حمام نعلینلری ، مزین طاوان کوبکلری برر شاه اثردر .

دوز ورنکسز جبههلرده ، نظرک یورولهجی

کوشه بوشلقلرلنده ، صرابی ستون و دیوارلامبریلرلنده موقیته قوللانیلان تورک چیشجیلکی اوچ درت عصر اول پک مترقی ایدی . اسکی تورک چیشیلرلنده رنک وایشجیلک بر خارقه در . رنکار آراسندهکی امتزاج صناعتکارک حس بدیعک برتتالیدر . اسکی برجینی پارچه سنی تدقیق ایدرکن فورچه نک نه قدر مرابست حرکت ایتدیکنی ، صنعتکار الیرنک نعل برچالاکی ایله ایشله دیکنی حس ایدره ز .

تورک نقاشلنی ده بنالرک داخلی تزییناتنده پک کوزل برطرز وجوده کتیرمشر . خارجاً پک ساده ومتواضع اولان اسکی تورک اولری داخل پک قیمتدار نقشلره مالکدر . اسکی تورک نقاشلری اولرک مختلف اوطه لرینه و اوطه لردهکی ضیا درجه سنه نظراً رنک انتخابنده چوق موفقی اولشلردر . زمان ترسیملرلندن درت عصر بکن بونقشلرده رنک ذره قدر کوزل لکلی غالب ایتمه مشدر .

دمبرجیلک و دوکه جیلک ده ده تورکلر خارقه لر وجوده کتیرمشردر . شادبروانلرک ، تره لرک بارمقلقلری ، قیو کلیدلری ، مزین قیو روزهت و منقشه لری بوسنعتک موقیته برر نمونه سی در . حاصلی ماضی ده تورک ایشجیلکی بوتون مناسیله موفقی اولمشدر . پکرمنجی عصرمدنیلک فن وصنعت آداملری حیثیت و تدقیقه سوق ایده جک درجه ده یوکسک اولان تورک کوزل صنعتلری ، نه قدر یازیقدرکه هنوز حقیقه تدقیق ایدله مشدر و بوکون ورک صنعتی باکر برحاله در . نتیجه اولهرق شونی سویلیه بیلیرکه ، هر شعبه سنده خارقه لر یاراتان تورک ایشجیلکی حقیقی برتورک صنایع تزیینییه سی وجوده کتیرمشر . بوکونکی مدنیتهک دوشونجه سنه نظر آنامیله و قولایلقه تطبیق اولنه یاه جک اولان بوسنعتلریمز تدقیق و تطبیقه شایان و قیمتداردر .

